

Sygnatura akt: V GC 484/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 19 października 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 08 października 2020 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: **J. S.**

przeciwko: **Towarzystwu (...) z siedzibą
w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki J. S. kwotę 1.973,54 zł (jeden tysiąc dziewięćset siedemdziesiąt trzy złote 54/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 grudnia 2018r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od powódki J. S. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 813,81 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 484/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 grudnia 2018 r. (data wpływu) powódka J. S. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 5.259,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz kwoty 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że dnia 09 czerwca 2016 r. w kolizji drogowej został uszkodzony samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność M. G.. Powódka wskazała, że w związku z likwidacją szkody poszkodowana wynajęła od niej pojazd zastępczy marki F. (...) nr rej. (...). Dobowa stawka najmu została uzgodniona przez strony na kwotę 220,00 zł netto. Poszkodowana wynajmowała pojazd zastępczy przez okres 17 dni. Powódka wskazała, że wystawiła poszkodowanej fakturę VAT za najem na łączną kwotę 6.661,68 zł brutto. Jednocześnie poszkodowana przelała na nią tę wierzytelność. Powódka podała, że decyzyją z dnia 08 września 2016 r. pozwany ubezpieczyciel uznał za zasadny cały okres najmu, jednakże zakwestionował dobową stawkę i zweryfikował ją do kwoty 93,50 zł netto. Zakwestionował również zasadność refundacji kosztów odbioru pojazdu oraz jego odbioru po godzinach pracy, uznał natomiast koszty jego podstawienia w wysokości 140,00

zł netto. Łącznie wypłacił powódce odszkodowanie w wysokości 2.132,17 zł. Powódka wskazała, że skapitalizowała odsetki ustawowe za opóźnienie od niezapłaconej przez pozwanego kwoty 4.529,56 zł za okres od dnia następnego po wydaniu decyzji do dnia poprzedzającego wniesienia pozwu, tj. od dnia 09 września 2016 r. do dnia 27 grudnia 2018 r. i doliczyła je do należności głównej w kwocie 729,69 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 11 lipca 2018 r. wydanym w sprawie sygn. akt V GNc 6893/19 Starszy Referendarz Sądowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i w dniu 27 lutego 2018 r. (data wpływu) złożył sprzeciw, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

W uzasadnieniu przyznał okoliczności faktyczne podnoszone w pozwie i podał, że wypłacił powódce odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w łącznej wysokości 2.132,12 zł brutto, uznając za uzasadniony 17-dniowy okres tego najmu i weryfikując dobową stawkę najmu do kwoty 115,00 zł brutto oraz kwotę 177,12 zł brutto z tytułu kosztów podstawienia tego pojazdu. Zakwestionował powództwo wskazując, że poinformował poszkodowaną o możliwości bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z nim, z czego ta nie skorzystała. Zakwestionował również okres najmu i żądanie pozwu w zakresie odsetek.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. S. wpisana jest do (...) jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...).C.. J. S. we W.. Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. jest wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

(fakty bezsporne).

W dniu 09 czerwca 2016 r. w kolizji drogowej został uszkodzony samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność M. G.. Sprawca kolizji w dacie zdarzenia miał polisę OC u pozwanego ubezpieczyciela.

(fakty bezsporne).

Szkoda została zgłoszona ubezpieczycielowi przez poszkodowaną i jej męża G. H. osobiście u agentki w O. W.. i zarejestrowana pod nr 783/16/33/14. Agentka nie potrafiła im powiedzieć czy, kiedy i na jaki okres będzie im przysługiwać pojazd zastępczy. Nie poinformowała ich również o akceptowanych przez ubezpieczyciela dobowych stawkach najmu pojazdu na wypadek skorzystania z usług innej wypożyczalni. G. H. skontaktował się ze swoim ubezpieczycielem, a ten wskazał mu firmę powódki.

(dowód: oświadczenie k. 36, zeznania świadków: G. H. k. 137v-138, e-protokół rozprawy z dnia 11.07.2019r. 00:05:23-00:16:00, M. G. k. 138-138v, 00:16:35-00:22:00).

W piśmie z dnia 10 czerwca 2016 r. skierowanym do D. K. na adres w B. pozwany poinformował go, że zostały podjęte czynności likwidacyjne. Do korespondencji dołączył potwierdzenie okoliczności zdarzenia przez sprawcę i informację o zasadach składania reklamacji.

(dowód: pismo k. 105).

Dnia 14 czerwca 2016 r. poszkodowana i powódka zawarły umowę wynajmu samochodu zastępczego marki F. (...) nr rej. (...). Dobowa stawka najmu została uzgodniona przez strony na kwotę 220,00 zł netto, koszt podstawienia pojazdu na kwotę wg kilometrów. W treści umowy znajduje się zapis, że dodatkowym składnikiem ceny jest również wynagrodzenie za podstawienie/wydanie pojazdu zastępczego po godzinach pracy w wysokości 80,00 zł netto, koszt podstawienia/odbioru pojazdu ryczałt w wysokości 100,00 zł netto, wynagrodzenie za odbiór w wysokości 50,00 zł netto, wynagrodzenie za odbiór pojazdu zastępczego po godzinach pracy w kwocie 80,00 zł netto, obsługa w niedziele i święta w wysokości 80,00 zł netto oraz podstawienie/odbiór poza granicami miasta 80,00 zł netto. Żadna z usług, poza kosztem podstawienia pojazdu na kwotę wg kilometrów nie została zaznaczona przez strony umowy, jako uzgodniona.

(dowód: umowa najmu k. 32, owu k. 33, cennik usług powódki k. 45).

Tego samego dnia poszkodowana upoważniła powódkę do załatwiania wszystkich formalności związanych z likwidacją szkody i jej rozliczenia u pozwanego w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego.

(dowód: upoważnienie k. 30).

Z wynajętego samochodu korzystała poszkodowana i jej mąż. W dacie szkody mieli jeszcze jeden samochód, ale oboje wykorzystywali pojazdy w pracy i były im niezbędne dwa, zarówno do czynności służbowych, jak i życia codziennego.

(dowód: oświadczenie k. 34, 35, zeznania świadków: G. H. k. 137v-138, e-protokół rozprawy z dnia 11.07.2019r. 00:05:23-00:16:00, M. G. k. 138-138v, 00:16:35-00:22:00).

Poszkodowana wynajmowała pojazd zastępczy przez okres 17 dni, tj. od dnia 14 czerwca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2016 r.

(fakt bezsporny).

W dniu 30 czerwca 2016 r. poszkodowana zawarła z powódką umowę cesji, na mocy której poszkodowana przelała na jej rzecz swoją wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego przysługującą jej w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 09 czerwca 2016 r. nr 783/16/33/14, likwidowaną przez pozwanego jako ubezpieczyciela sprawy szkody.

(dowód: umowa cesji wierzytelności k. 37).

Dnia 09 sierpnia 2016 r. powódka wystawiła poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 6.661,68 zł brutto, w tym: podstawienie auta do klienta 1.110,69 zł brutto, wynajem auta przez okres 17 dni 4.600,20 zł brutto, odbiór auta od klienta 852,39 zł brutto, odbiór auta od klienta po godzinach pracy 98,40 zł brutto. Termin płatności faktury został oznaczony na dzień 16 sierpnia 2016 r.

(dowód: faktura VAT k. 39).

Pismem z tej samej daty powódka zawiadomiła pozwanego ubezpieczyciela o nabyciu wierzytelności i wezwała go do zapłaty odszkodowania zgodnie z treścią faktury VAT nr (...). Do wezwania dołączyła fakturę, umowę najmu pojazdu zastępczego, oświadczenia poszkodowanej, pełnomocnictwo i umowę cesji. Pozwany otrzymał zgłoszenie roszczenia w dniu 22 sierpnia 2016 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 40, potwierdzenie nadania i doręczenia przesyłki pocztowej k. 40-41).

Decyzją z dnia 08 września 2016 r. pozwany przyznał powódce kwotę 2.132,12 zł brutto. Uznał za uzasadniony cały okres najmu, jednakże zweryfikował stawkę dobową do kwoty 115,00 zł brutto. Przyznał również odszkodowanie za koszty podstawienia pojazdu

w wysokości 177,12 zł brutto. Nadto odmówił zwrotu kosztów odbioru auta wskazując, że nie stanowią one normalnego następstwa szkody. Odszkodowanie wpłynęło na rachunek powódki w dniu 13 września 2016 r.

(dowód: decyzja k. 42-43, potwierdzenie przelewu k. 44).

Uszkodzony samochód należał do segmentu D, zaś pojazd wynajęty przez poszkodowaną do segmentu C. Jeżeli pojazd zastępczy pochodzi z niższego segmentu, niż uszkodzony, dobową stawkę najmu powinna dotyczyć tego segmentu. Rynkowa dobową stawkę najmu pojazdów tej klasy w ramach OC na lokalnym rynku w okresie objętym pozwem wynosiła w dacie szkody 215,00 zł brutto za dobę.

(dowód: opinia biegłego sądowego z dziedziny ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej, wyceny wartości pojazdów oraz kosztów jakości napraw pojazdów samochodowych wraz z załącznikami k. 161-168, opinia uzupełniająca k. 183-184).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych do akt przez strony do akt, zeznań świadków: M. G. i G. H. oraz pisemnej opinii biegłego sądowego z dziedziny ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej, wyceny wartości pojazdów oraz kosztów jakości napraw pojazdów samochodowych mgr inż. K. S..

Sąd uznał za wiarygodne w całości dokumenty przedłożone do akt sprawy. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, nie zostały one również zakwestionowane przez strony procesu (art. 210§2 kpc i art. 230 kpc).

Sąd uznał również zeznania słuchanych w sprawie świadków za wiarygodne w całości. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach. Nadto nie zostały one zakwestionowane przez strony procesu (art. 210§2 kpc i art. 230 kpc).

Opinia biegłego ma na celu ułatwienie Sądowi należytej oceny zebranego materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Sama opinia nie może być źródłem materiału faktycznego sprawy ani stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłych. Opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233§1 kpc, lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych

w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (postanowienie SN z dnia 07 listopada 2000 r., I CKN 1170/98). Specyfika oceny tego dowodu wyraża się zatem w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej. Podkreślić należy, iż dowód z opinii biegłego podlega ocenie Sądu według mierników właściwych dla przedmiotu konkretnej opinii, a więc z punktu widzenia zgodności z zasadami logicznego rozumowania, wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii wskazujących na wiedzę biegłego, sposobu formułowania opinii i jej wniosków, także ze względu na ich jednoznaczność i zgodność z postawionymi biegłemu pytaniami, jednakże bez wnikania w ten zakres materii opinii, która wynika z wiedzy specjalistycznej biegłego (tak uzasadnienie wyroku SO w Łodzi z dnia 24 sierpnia 2020 r., XIII Ga 700/19, uzasadnienie wyroku SA w Krakowie z dnia 16 stycznia 2020 r., I ACa 1049/18). Konieczność zasięgnięcia opinii biegłego ogranicza samodzielność Sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych. Sąd nie jest związany opinią biegłego, ale nie może, nie dzieląc jego merytorycznych wypowiedzi ingerować w treść opinii, wprowadzać

w miejsce merytorycznych wywodów biegłego własnych stwierdzeń dotyczących przedmiotu opinii. Zdyskwalifikowanie w całości lub w części albo zweryfikowanie wywodów opinii biegłego nie może być dokonane bez posłużenia się wiedzą specjalistyczną (tak uzasadnienie wyroku SO w Łodzi z dnia 24 sierpnia 2020 r., XIII Ga 700/19 oraz uzasadnienie wyroku SA w Katowicach z dnia 20 grudnia 2019 r., I ACa 620/19).

Po doręczeniu odpisu opinii biegłego pełnomocnik powódki złożył zastrzeżenia i wniósł o zlecenie biegłemu opinii uzupełniającej, w której wyjaśni, na jakiej podstawie ustalił wskazaną w opinii dobową stawkę najmu. Pełnomocnik pozwanego ubezpieczyciela nie kwestionował opinii. W opinii uzupełniającej biegły odniósł się do stanowiska strony powodowej i podtrzymał opinię główną sporządzoną w sprawie. Wskazał, że ustalił stawkę najmu w oparciu o oferty firm wynajmujących pojazdy zastępcze w ramach ubezpieczenia OC na lokalnym rynku.

Pełnomocnicy stron nie kwestionowali uzupełniającej opinii biegłego.

Z uwagi na powyższe Sąd podzielił opinię i opinię uzupełniającą biegłego sądowego z dziedziny ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej, wyceny wartości pojazdów oraz kosztów jakości napraw pojazdów samochodowych mgr inż. K. S.. W ocenie Sądu opinia biegłego jest jasna i logiczna, a nadto została sporządzona fachowo i rzetelnie. Wnioski wywiedzione w opinii są należycie uzasadnione i wolne od błędów logicznych oraz wewnętrznych sprzeczności, co świadczy o dużym doświadczeniu zawodowym i rzetelnej wiedzy fachowej biegłego. Biegły w sposób kompleksowy i wyczerpujący ustalił wysokość dobowej stawki najmu. Obliczając ją wziął pod uwagę wypożyczalnie samochodów działające na lokalnym rynku, z uwzględnieniem oferowanych przez nie warunków wynajmu oraz klasę pojazdu wynajętego i stwierdził, że dobową stawkę najmu w segmencie C zastosowaną przez powódkę nie mieści się w granicach stawek występujących na lokalnym rynku, które w dacie szkody maksymalnie wyniosły 215,00 zł brutto.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd pominął cenniki przedłożone przez powódkę do akt, umowę cesji, oświadczenie oraz upoważnienie podpisane przez męża poszkodowanej oraz zeznania świadka R. H., albowiem nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Pozostaje poza sporem, że w dniu 09 czerwca 2016 r. w kolizji drogowej został uszkodzony samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność M. G.. Jest nadto bezsporne, iż strona pozwana była ubezpieczycielem sprawcy kolizji w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz, że uznała swoją odpowiedzialność za powstałą szkodę co do zasady. Pozwany nie zakwestionował okresu najmu pojazdu zastępczego, zakwestionował natomiast przyjętą przez powódkę dobową stawkę wynajmu oraz koszty podstawienia i odbioru pojazdu. Bezsporne było również, że w dniu 30 czerwca 2016 r. powódka nabyła od poszkodowanej wierzytelność obejmującą odszkodowanie za szkodę wynikającą z najmu pojazdu zastępczego. Tym samym wstąpiła w prawa dotychczasowej wierzycielki, tj. przysługującego wobec strony pozwanej z tytułu tych kosztów, a nie wypłaconego jeszcze w tym zakresie odszkodowania, na podstawie art. 509§1 i 2 kc. Powódka może zatem skutecznie realizować uprawnienia poprzedniego wierzyciela również w zakresie dochodzenia należności na drodze sądowej.

W sprzeciwie pozwany ubezpieczyciel zakwestionował wysokość zastosowanej przez powódkę dobowej stawki czynszu wynajmu samochodu, koszty jego podstawienia ponad wypłaconą kwotę 177,12 zł brutto oraz koszty jego odbioru. Wskazał również, że z ostrożności procesowej kwestionuje uzasadniony okres najmu, jednakże na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił powódce odszkodowanie za wszystkie 17 dni. Dlatego też Sąd przyjął, że mimo stanowiska pozwanego w przedmiotowej sprawie okres najmu pojazdu zastępczego jest bezsporny.

Stosownie do treści art. 822§1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której zawarta została umowa ubezpieczenia. Powyższy przepis stanowi podstawę odpowiedzialności strony pozwanej za skutki kolizji, w której uczestniczył pojazd poszkodowanej.

Warunki odpowiedzialności pozwanej jako zakładu ubezpieczeń za szkodę spowodowaną przez ubezpieczonego przez niego posiadacza pojazdu mechanicznego określa ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych,

Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 392 z późn. zm.). W myśl art. 34 cytowanej wyżej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym (art. 36 w/w ustawy). Przy czym jeżeli doszło do zderzenia się dwóch pojazdów mechanicznych, to podstawę odpowiedzialności stanowi art. 415 kc, bowiem jak to wynika z art. 436§2 kc obowiązek naprawienia szkody związany jest z winą sprawcy.

W myśl art. 361 kc statuującego zasadę pełnego odszkodowania w granicach odpowiedzialności odszkodowawczej za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, naprawienie szkody obejmuje wszelkie poniesione straty (utracone korzyści pozostają poza sferą zainteresowania w niniejszym sporze). Najogólniej rzecz ujmując szkodą jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica pomiędzy obecnym jego stanem majątkowym, a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Jest nią zatem utrata lub zmniejszenie aktywów, bądź powstanie lub zwiększenie pasywów poszkodowanego.

Nie może przy tym budzić wątpliwości, że obowiązkiem poszkodowanej było podjęcie działań zmierzających do minimalizowania kosztów najmu pojazdu (art. 354§1 kc). Zgodnie z powołanym art. 826§1 kc, ubezpieczający ma obowiązek użycia dostępnych mu środków w celu m.in. zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Ubezpieczyciel, odpowiedzialny za szkodę, może oczekiwać od wierzyciela zachowania, zmierzającego do zminimalizowania szkody.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż w sprzeciwie od nakazu zapłaty i późniejszych pismach procesowych strona pozwana twierdziła, iż podczas zgłoszenia szkody poszkodowanej zaproponowano najem pojazdu zastępczego, z czego ta nie skorzystała. Okoliczność ta wynika również z oświadczenia poszkodowanej oraz zeznań zarówno jej, jak i jej męża, złożonych na rozprawie. Jednakże, co również wynika z powołanych dowodów, agentka nie potrafiła udzielić odpowiedzi na pytanie czy, kiedy i na jaki okres będzie im przysługiwać pojazd zastępczy, a w szczególności nie poinformowała ich również o akceptowanych przez ubezpieczyciela dobowych stawkach najmu pojazdu na wypadek skorzystania z usług innej wypożyczalni. Okoliczności te wynikają również, wbrew twierdzeniom pozwanego, z załączonego do sprzeciwu pisma z dnia 10 czerwca 2016 r. Przede wszystkim jest ono skierowane do D. K., nie do poszkodowanej. Nadto, nie zawiera żadnej informacji dotyczącej organizacji pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela, ani stosowanych przez niego dobowych stawek tego najmu.

Pozwany nie wykazał zatem, że to zastosowana przez niego stawka wynajmu pojazdu zastępczego powinna mieć zastosowanie. Oferta w znaczeniu art. 66§1 kc ma wyrażać czytelną wolę kontrahenta co do zawarcia umowy określonej treści, albo doprowadzenia do zawarcia umowy określonej treści (w przypadku pośrednictwa). Propozycja agentki wynajmu pojazdu zastępczego złożona poszkodowanej w trakcie zgłoszenia szkody dyspozycji tej nie wypełniała, gdyż nie zawierała woli zawarcia z poszkodowaną umowy najmu pojazdu zastępczego, ani też nie wskazywała najważniejszego elementu umowy w postaci stawki dziennej wynajmu pojazdu w klasie odpowiadającej uszkodzonemu wskutek kolizji samochodowi. Niewątpliwie okoliczność ta ma istotne znaczenie dla oceny zasadności zakresu dochodzonego przez powódkę odszkodowania, szczególnie w sytuacji, gdy poszkodowana próbowała ustalić warunki najmu pojazdu, jednakże bezskutecznie.

Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione (por. uchwała SN z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17). Jednakże pozwany nie wykazał, a jego w tym zakresie zgodnie z treścią art. 6 kc i art. 232 kpc obciążał ciężar dowodu, że zaproponował poszkodowanej – we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem

pojazdów – skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia ani, że poinformował ją o akceptowanej przez siebie dobowej stawce tego najmu na wypadek skorzystania przez nią z usług innej wypożyczalni. Sąd Najwyższy w powołanej wyżej uchwale podkreślił, że jego wykładnia nie eliminuje ani nie ogranicza przysługującej poszkodowanemu swobody wyboru kontrahenta, od którego najmie pojazd. Sprawia jedynie - ze względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiarów szkody - że zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów. Zaś w przedmiotowej sprawie poszkodowana nie wiedziała, bez swojej winy, jakie są warunki proponowane przez ubezpieczyciela, nie może zatem ponosić negatywnych tego następstw.

Zauważyć przy tym należy, że poszukiwanie najtańszej oferty nie leżało w interesie poszkodowanej, skoro powódka oferowała tzw. bezgotówkowy najem, bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek kosztów przez najemcę i rozliczenie ich przez powódkę, jako wynajmującą, z zakładem ubezpieczeń, odpowiedzialnym za sprawcę szkody. Co do zasady, poszkodowana nie miała obowiązku poszukiwać podmiotu, oferującego najniższe stawki. Wystarczy, gdy stawki te nie będą rażąco odbiegać od średnich stawek na rynku lokalnym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania stawka wskazana przez pozwanego. Nie znajduje go również stawka wskazana przez powódkę, gdyż zgodnie z treścią opinii stawka wynajmu samochodu zastępczego w wysokości 220,00 zł netto nie mieści się w maksymalnych stawkach rynkowych najmu pojazdów zastępczych właściwych dla rynku lokalnego miejsca zamieszkania poszkodowanego oraz klasy wynajętego pojazdu (C), która wynosi 215,00 zł brutto.

Powódka wykazała zatem zasadność swojego żądania w zakresie dopłaty do odszkodowania za okres wszystkich 17 dni najmu pojazdu zastępczego do kwoty 215,00 zł brutto za każdą dobę, wskazanej przez biegłego.

W dalszej kolejności należało odnieść się do zarzutu, że koszty podstawienia i odbioru auta nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Poszkodowana zamieszkuje w O. W., zaś wypożyczalnia, z której wynajęła pojazd zastępczy ma siedzibę we W.. Dzieli je odległość ok. 100 km. Natomiast do K. z miejsca zamieszkania poszkodowanej jest ok. 25 km, a do K. i J. ok. 50 km. Są to miasta, w których działają wypożyczalnie samochodów oferujące pojazdy zastępcze. Również w miejscu zamieszkania poszkodowanej funkcjonują takie podmioty.

Okoliczność, że poszkodowana, na której spoczywał obowiązek zmniejszenia rozmiarów szkody (art. 354§2 kc, art. 362 kc i art. 826§1 kc), mogła wynająć samochód zastępczy na terenie wskazanych wyżej okolic, prowadzi do stwierdzenia, że mogła w ten sposób uniknąć dodatkowej opłaty za podstawienie i odbiór samochodu z/do siedziby powódki we W.. Tym samym przyjąć należało, że koszt za podstawienie i odbiór auta przez przedsiębiorcę z W., ponad uznaną i wypłaconą przez pozwanego kwotę 177,12 zł brutto był nieuzasadniony i nastąpił wyłącznie dla wygody poszkodowanej. Przy czym stawka za dostarczenie i odbiór samochodu w była wskazana w cenniku usług i nie podlegała negocjacji. Obowiązkiem odszkodowawczym zaś nie mogą być objęte koszty, wynikające ze świadomego lub niedbałego postępowania poszkodowanego, który wbrew obowiązkowi minimalizacji szkody, zawiera umowę najmu pojazdu zastępczego z przedsiębiorcą mającym siedzibę w odległości ponad 100 km od miejsca zamieszkania poszkodowanej, co rzutowało na wysokość kosztów za podstawienie i odbiór samochodu. Istniała bowiem obiektywna możliwość wynajęcia podobnego samochodu na terenie okolic miejsca zamieszkania poszkodowanej, bez potrzeby sprowadzenia samochodu z W.. Jeżeli jednak poszkodowana zdecydowała się na taką opcję, to wywołane tym dodatkowe koszty, związane z podstawieniem i odbiorem auta – nie powinny obciążać odpowiedzialnego za szkodę (art. 361§1 kc). Ponadto brak było postaw do zasądzenia opłaty za odbiór auta poza godzinami pracy. Tym bardziej, że jak już wyżej Sąd wskazał, z żadna z tych usług, poza kosztem podstawienia pojazdu na kwotę wg kilometrów nie została zaznaczona w treści umowy przez strony, jako uzgodniona.

Tym samym powódce należała się kwota 3.655,00 zł brutto tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego (215,00 zł brutto x 17 dni) oraz kwota 177,12 zł brutto tytułem kosztów jego podstawienia (uznane przez pozwanego) – łącznie 3.832,12 zł brutto. Pozwany ubezpieczyciel wypłacił już powódce kwotę 2.132,12 zł brutto. Tym samym powódce należy się dalsze odszkodowanie w wysokości 1.700,00 zł brutto.

O odsetkach od żądanej kwoty Sąd orzekł w oparciu o art. 481§1 i 2 kc w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 473), zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Jednakże w przedmiotowej sprawie Sąd miał na uwadze, że przed upływem tego terminu pozwany wydał decyzje, zatem uznał sprawę dostatecznie wyjaśnioną do podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiocie wypłaty.

Powódka w pozwie domagała się również zasądzenia od pozwanego na jej rzecz skapitalizowanych odsetek za opóźnienie od kwoty dochodzonego odszkodowania za okres od dnia następnego po wydaniu decyzji do dnia poprzedzającego wniesienia pozwu od kwoty 4.529,56 zł. Jej powództwo w tym zakresie było zasadne, ale od kwoty 1.700,00 zł od dnia 09 września 2016 r. do dnia 27 grudnia 2018 r., tj. w wysokości 273,54 zł i podlegało oddaleniu w pozostałym zakresie, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 482 kc. O dalszych odsetkach Sąd orzekł od dnia następnego po wniesieniu pozwu.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.973,54 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzekł w pkt 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 kpc, zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia.

Na koszty te w rozpoznawanej sprawie złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 263,00 zł obliczona zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 473), koszty zastępstwa procesowego stron w kwocie po 1.800,00 zł obliczone na dzień wniesienia pozwu zgodnie z §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), kwota po 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1000) oraz koszty opinii biegłego w łącznej wysokości 696,35 zł (pозwany uiścił zaliczkę na poczet opinii biegłego w kwocie 1.000,00 zł). Powódka poniosła koszty w wysokości 2.080,00 zł, zaś pozwany w wysokości 2.513,35 zł (łącznie 4.593,35 zł).

Pozwany ubezpieczyciel przegrał proces w 37%, zaś powódka w 63% i w takiej części winni ponieść jego koszty. Dlatego też Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 813,81 zł tytułem zwrotu kosztów procesu od uwzględnionej części powództwa, o czym orzekł w pkt 3 sentencji wyroku.

Nadto, zarządzeniem z dnia 19 października 2020 r. Przewodnicząca nakazała zwrócić pełnomocnikowi pozwanego niewykorzystaną zaliczkę uiszczoną na poczet opinii biegłego w wysokości 303,65 zł.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława